Генерал Перишић - сурова казна и нечасна трговина

Пише: Александар Костић
среда, 07 септембар 2011 12:49

Момчило Перишић, бивши начелник Генералштаба Војске Југославије, осуђен је у Хашком трибуналу на 27 година затвора. У српској јавности је и ова пресуда, као и многе пре, дочекана као још једна потврда политичке намене и пристрасности Међународног суда, а о њеној неутемељености говори и то што је донета прегласавањем у Судском већу. Против пресуде је био председавајући Већу Јужноафриканац Баконе Молото, који је поводом тога дао и своје издвојено мишљење, а Перишићева одбрана, која је најавила жалбу, умногоме рачуна на мишљење овог судије.

Међутим, чак и ако се деси да се генералу накнадно умањи казна, ова пресуда је врло значајна јер је Перишић први и највиши официр Војске Југославије који је осуђен за злочине у Босни и Херцеговини и Хрватској. Ова чињеница би у будућности могла да донесе нове проблеме Србији, премда према првим коментарима, неће моћи да буде основа за ново покретање тужбе БиХ и Хрватске против Србије, посебно пошто је Перишић једногласно ослобођен одговорности надређеног у вези са злочинима у Сарајеву и Сребреници.

Пресуда генералу Перишићу карактеристична је међутим по још једној чињеници – он је осуђен на дугу временску казну, иако је од 1998. био отворени противник Слободана Милошевића, активни учесник ДОС-ове петооктобарске власти и један од најближих сарадника Зорана Ђинђића. Пошто је Милошевићевим указом смењен са места начелника Генералштаба Војске Југославије 24. новембра 1998, бивши генерал је ушао у политику као лидер Покрета за демократску Србију (ПДС) и члан опозиционог савеза – ДОС, да би након 5. октобра био посланик у скупштини СРЈ, председник парламентарног Одбора за безбедност и потпредседник владе у кабинету Зорана Ђинђића.

Учешће у власти Перишић је међутим завршио оставком јер је 14. мар-та 2002. го-ди-не ухапшен у мо-те-лу "Ша-рић", док је био у друштву са Џо-ном Деј-ви-дом Неј-бор-ном, слу-жбе-ни-ком аме-рич-ке ам-ба-са-де. Војно тужилаштво у Београду је тада против њега подигло оптужницу за кривично дело шпијунаже, коју је Војни суд у децембру 2002. одбацио, пошто је Перишић тада уживао имунитет савезног посланика.

Хашка оптужница против њега је обелодањена у марту 2005, а он се тада добровољно

предао, да би у ју-ну био пу-штен на сло-бо-ду до по-чет-ка су-ђе-ња, које је почело у октобру 2008. Епилог суђења смо управо видели; коментари на пресуду у светским и српским медијима су бројни, али се нигде не помиње шта се десило са „шпијунском афером“, која је једно време узбуркала политичке страсти у Србији, обелоданила роварење ЦИА и додатно продубила сукоб Зорана Ђинђића и Војислава Коштунице.

Поступак против Перишића је поново покренут у Вој-ном оде-ље-њу Окру-жног су-да у Бе-о-гра-ду крајем 2005, по истеку имунитета, али је убрзо поново обустављен, јер је у међувремену покренут процес у Хагу. Међутим, у тадашњем са-оп-ште-њу Окру-жног су-да је наведено да ће тај предмет мировати све док тра-је про-цес у Ха-гу. Перишић је у Хагу добио 27 година, и очигледно му није помогла активна сарадња са америчком обавештајном службом, ни што је њеном агенту предавао бројне документе од највеће важности. Када је из униформе прешао у одело политичара, за њега се говорило да је сачувао војнички стил опхођења и своје подређене гледао круто и са висине, и чини се да се крути генерал није снашао у компликованој политичкој игри. Изгледа да се као и неки други пре њега, преиграо у оцени сопствене вредности, јер се на крају испоставило да су готово с
ви који су покушавали да договором и сарадњом спасу своју кожу на крају испали изиграни.

Светски господари рата очигледно врло мало цене своје балканске пионе, а Перишић је на крају испао двоструки губитник – на Западу је злочинац, а ако и доживи слободу, у домовини га чега суђење за шпијунажу. Да није тако нечасно покушао да се откупи, бар би у Србији остао запамћен као херој.